

Cafébranche onder druk, sprake van concept verschuiving

Warmond, 11 september 2017 - De afgelopen vijf jaar is het aantal cafés in Nederland afgenomen van circa 9.300 naar 8.950, een daling van 4%. Over een periode van tien jaar is de afname nog veel sterker. In deze periode verdwenen er 1.324 cafés in Nederland oftewel 13%. Kijken we naar de provinciale ontwikkeling dan is te zien dat alleen in Friesland, Overijssel en Drenthe de afgelopen 5 jaar het aanbod weer is toegenomen. In Friesland is er sprake van herstel, hier is men vrijwel weer op het niveau van tien jaar geleden. Ook in de grote steden zien wij een daling en stagnatie van het aanbod. De afgelopen 10 jaar daalde hier het aantal cafés met bijna 11%. De afgelopen vijf jaar bedroeg de daling slechts -1,6%. Dit en meer blijkt uit onderzoek van Van Spronsen & Partners horeca-advies.

Ontwikkeling in de steden

In de afgelopen tien jaar is het aanbod alleen in Leeuwarden (+23%), Leiden (+11%) en Den Haag (+6%) gestegen. De grootste klappen vielen in deze periode in Enschede (-21%), Venlo (-20%) en Roermond (-18%). Desondanks tellen Venlo en Roermond samen met Maastricht en Amsterdam verreweg de meeste cafés gerelateerd aan het aantal inwoners. Nederland telde in 2016 gemiddeld één café per 1.900 inwoners. In Maastricht is er maar liefst één café per 770 inwoners. Apeldoorn telt met ruim 2.400 inwoners per café relatief gezien de minste cafés.

Concept verschuiving

Ondanks dat de totale branche onder druk staat en het aanbod afneemt, zien we een gevarieerd beeld per type café. In 2007 vertegenwoordigde de dorp-/buurtafés en het bruin café gezamenlijk nog 61% van de gehele branche, in 2012 zakte dit aandeel naar 56% en in 2016 is dit aandeel gezakt tot slechts 52%. Het aandeel eetcafés is de afgelopen jaren daarentegen gestegen. In 2007 goed voor 22% van de cafés, in 2012 gestegen naar 25% en in 2016 ligt het aandeel zelfs op 28%.

Toekomst

Het aantal cafés is de afgelopen 5 jaar minder snel gedaald (-4%), dit na een daling in de periode 2007-2012 van -10% van het aanbod. Toch lijkt het er op dat de daling voorlopig nog niet zal stoppen. Dit komt onder andere door veranderend consumentengedrag. Nieuwe generaties zijn niet meer opgegroeid met het café als trefpunt van hun sociale leven. Door de opkomst van social media, festivals en online streaming diensten als Netflix neemt cafébezoek af. De bank in de woonkamer is dus letterlijk één van de grote concurrenten van het café. Ook blurring en de daling van alcoholconsumptie met een groeiende focus op gezond leven hebben hun impact op de markt. De nieuwe generatie ondernemers ziet weinig heil in kleinschalige cafébedrijven waar men zelf volledig in de operatie moet mee draaien. De verkoop en overname van dit type cafébedrijf stagneert al jaren. De vergrijzing (na bepaalde leeftijd neemt het bezoek aan de horeca af) en ontvolking (concentratie van inwoners richting de grote steden) hebben tevens weerslag op de branche, met name in het buitengebied. Gezien deze ontwikkelingen verwachten we per saldo dat de aankomende vijf jaar nog circa 250-275 cafés de deuren zullen sluiten, wat een daling impliceert van bijna 3%.

Kansen

Natuurlijk zijn er ook kansen. De al jaren gaande trend om het café om te zetten naar eetcafé zal in specifieke omstandigheden kansen bieden. Het dorps-/buurt café en bruine café moeten meerdere omzetkanalen ontwikkelen. Dit kan door functies toe te voegen zoals ophaalpunt van pakketjes, een enorm stijgende markt door steeds verder oprukkende internetverkoop. Ook ophaal- en wegbrengfunctie voor stomerijen/wasserijen, servicepunt van banken (die steeds meer kantoren sluiten en ook steeds meer pinautomaten weghalen) of een gemeentelijke vraagbaakloket voor ouderen behoren tot kansrijke mogelijkheden. Op deze manier wordt het café weer het "ontmoetingspunt" en behoudt het zijn lokale functie. Vooral nog zijn hier wel beperkingen gezien de huidige Drank- en Horecawetgeving.

[Lees het brancheboekje 'Het Café in Beeld' voor meer informatie.](#)

--- Noot voor de redactie ---

Van Spronsen & Partners is een horeca-adviesbureau voor de gastvrijheids- en vrijetijdsindustrie. Het bedrijf is 30 jaar actief binnen deze branche en gespecialiseerd in haalbaarheidsonderzoeken, rendementsverbeteringen, managementondersteuning, conceptontwikkeling, marketing & communicatie en horecavisies en -beleid. Bij deze publicatie is ook een uitgave van horecatrends gepubliceerd "[Café 2017, trends, innovatie, inspiratie](#)". Voor meer informatie en/of reacties kunt u contact opnemen met Nick ten Hove: 071 5418867 of www.spronsen.com of via email: nicktenhove@spronsen.com. Kijk voor de laatste horecatrends op www.horecatrends.com. Bekijk ook de laatste brancheonderzoeken over de horeca en leisure, '[De Discotheek en Club in beeld](#)', '[De Bowlingbaan in Beeld](#)', '[De Snackbar in Beeld](#)', '[De Bioscoop in beeld](#)' en '[De Coffeabar in beeld](#)'.